

منبع شناسی قرآن و مستشرقان

گروه قرآن و مستشرقان مرکز تحقیقات قرآن کریم المهدی
تنظیم: حسن رضا رضایی*
کارشناسی ارشد تفسیر و علوم قرآن

چکیده

معرفی منابع لاتین، عربی و فارسی (کتاب، مقاله و سایت‌ها) برای مطالعه پیرامون مباحث مستشرقان در مورد قرآن هدف این مقاله است. این منابع ارزش و اعتبار یکسان ندارند، بلکه برخی سزاوار نقد هستند، با این حال می‌توانند زمینه مناسبی برای پژوهش در زمینه قرآن و مستشرقان فراهم آورند. منابع یاد شده را محققان گروه قرآن و مستشرقان مرکز تحقیقات قرآن کریم المهدی گرد آورده‌اند و امکان تکمیل آن در مقالات بعدی وجود دارد.

واژه‌های اصلی: قرآن، مستشرقان، منبع شناسی.

درآمد

قرآن‌پژوهی خاورشناسان عمری چند صد ساله دارد، و در این تاریخ، کتاب‌ها و مقالات زیادی به زبان‌های زنده دنیا و اکثراً به زبان‌های انگلیسی، فرانسه، آلمانی، ایتالیایی، عربی و فارسی نگارش یافته است. این کتاب‌ها، مقالات و پایگاه‌ها که در این راستا سامان یافته گاهی برای معرفی قرآن و تمجید از آن بوده و گاهی اهداف استعماری و برای ضربه زدن به قرآن و مسلمانان بوده است. همان‌طور که تعداد زیادی از آن‌ها در راستای دفاع از قرآن در برابر شبهات مستشرقان نگارش یافته است. این کتاب‌ها، مقالات و پایگاه‌های اینترنتی ارزش و اعتبار یکسان ندارند؛ و ذکر آنها به معنای تأیید محتوای آنها نیست. بلکه جمع‌آوری این منابع می‌تواند زمینه‌ساز تحقیقات بعدی قرآن‌پژوهان در این زمینه باشد.

گروه قرآن و مستشرقان مرکز تحقیقات قرآن کریم المهدی در گام
اول این منابع را گرد آورده است. مناسب است مخاطبان گرامی اطلاعات تکمیلی خود را به دفتر مجله بفرستند تا در شماره‌های بعدی به صورت فهرست تکمیلی ارائه شود.

اول: منابع فارسی (کتاب‌ها و مقالات)

1. آراء مستشرقین پیرامون قرآن کریم، منیره خوشنودی
2. آراء و افکار اسلام‌شناسان معاصر آلمانی، موسویان، حسین، دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت خارجه، تهران 1375.
3. آفاق تفکر معنوی در اسلامی ایرانی، شایگان، داریوش، هانری کربن، ترجمه: باقر پرهام، نشر فروزان، تهران [بی‌تا].
4. آفرینش و رستاخیز، کینو، شیناما، ترجمه: جلیل دوستخواه، امیرکبیر، تهران، 1356 ش.
5. آیات شیطانی، سید احمد رفعت، ترجمه: عباسعلی براتی.
6. آیه‌های شیطانی، رشدی، سلمان، ترجمه: روشنک ایرانی، نسخه موجود در کتابخانه سالن اهل قلم دفتر تبلیغات اسلامی، [بی‌تا، بی‌جا].
7. ادعاهای مستشرقان در مورد تحریف قرآن، بررسی: دکتر عیسی متقی‌زاده، محمد خوران، مجله قرآن‌پژوهی خاورشناسان، ش پنجم.
8. ارزیابی دیدگاه مستشرقین در مورد اهل بیت: سید محمد سبطین، مدرسه عالی امام خمینی: (پایان‌نامه ارشد)
9. از ایران زرتشتی تا اسلام، شائول شاکدر، ترجمه: مرتضی ثاقب‌فر، انتشارات ققنوس، تهران، 1384 ش، چ دوم.
10. اسلام در جهان امروز، اسمیت، ویلفرد کنت ول، ترجمه: حسینعلی هروی، دانشگاه تهران، 2536.
11. اسلام و غرب، احمد، خورشید، ترجمه: سید غلامرضا سعیدی، انتشارات دار التبلیغ اسلامی، قم، 1347.
12. اعترافات دانشمندان بزرگ جهان، مردانی، خیرالله، انتشارات آیین جعفری، تهران، 1402.

13. اعجاز قرآن ریچارد سی در دایرةالمعارف لایدن، ترجمه: دکتر اسکندرلو، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه، 1386.
14. اعجاز قرآن، پروفیسور ریچارد سی، مارتین، بررسی و نقد: دکتر سید رضا مودب، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش سوم.
15. امام، امتیاز یوسف، بررسی و نقد: دکتر مهدی رستم‌نژاد، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش چهارم.
16. اندیشه نوین اسلامی در رویارویی با استعمار غرب، بهی، محمد، ترجمه دکتر سید حسین سیری، آستان قدس رضوی، مشهد، 1377.
17. انقلاب اسلامی ایران در دایرةالمعارف‌های جهان، شانه‌چی، محسن، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، تهران 1379.
18. برخورد، آرای مسلمانان و مسیحیان، وات، مونتجمری (مونتگمری)، تفاهمات و سوء تفاهمات، ترجمه: محمد حسین آریا، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران 1373.
19. بررسی آراء مستشرقین پیرامون گزارشات تاریخی قرآن، غلام حسین ناطقی، مدرسه عالی امام خمینی؛.
20. بررسی دایرةالمعارف قرآن لیدن (1)، دکتر محمدعلی رضایی اصفهانی، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش اول.
21. بررسی دو مقاله «اقتصاد» و «علم اقتصاد» در دایرةالمعارف لیدن، عبدالله سعید ترجمه: سید محمد موسوی مقدم، بررسی و نقد: دکتر مهدی رستم‌نژاد، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش ششم.
22. بررسی دیدگاه مستشرقان در مورد مصادر وحی قرآنی، مهدی سلطانی رنانی، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش چهارم.
23. بررسی دیدگاه‌های نولدکه در مورد رسم‌الخط و قرائت قرآن، دکتر محمد جواد اسکندرلو - سید حسن حسینی، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش ششم.

24. بررسی روایات جمع قرآن در زمان عثمان (ترجمه بخشی از کتاب تاریخ قرآن نلدکه)، بررسی: مرتضی کریمی نیا، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش اول.
25. بررسی فرشته وحی از دیدگاه قرآن و مستشرقان، پایان نامه ارشد سید فیاض حسین بخارایی.
26. بررسی مسئله تحریف قرآن در دائرة المعارف قرآن لیدن، بررسی و نقد: سکینه حقانی - دکتر محمد جواد اسکندرلو، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش پنجم.
27. بررسی مقاله انبیاء و نبوت، یوری روبین، مترجم: حسن رضایی، بررسی و نقد: دکتر حسین علوی مهر، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش پنجم.
28. بررسی مقاله حوا در دایره المعارف الاسلامیه، جلی - ایزنبرگ، مترجم به عربی: عبدالحمید یونس، بررسی و نقد: علیرضا نویری - دکتر محمد حسن زمانی، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش پنجم.
29. بررسی مقاله زنان و قرآن، دکتر روت رادد، ترجمه، بررسی و نقد: مریم نوشین - دکتر محمد جواد اسکندرلو، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش پنجم.
30. بررسی و نقد دیدگاه‌های مستشرقین درباره تفسیر با تاکید بر کتاب مذاهب التفسیر الاسلامی گلدزیهر، مدرسه عالی امام خمینی:.
31. بسط تجربه نبوی، سروش عبدالکریم، تهران، مؤسسه فرهنگی صراط، 1379 ش.
32. پژوهشی در باب اسرائیلیات در تفاسیر قرآن، دیاری، محمد تقی، دفتر پژوهش و نشر سهروردی، تهران، 1379.
33. پیشینه مطالعات جهان اسلام در غرب، سی مارتین، سید حسن اسلامی، آیین پژوهش، 1377 ه. ش، س نهم، ش 6.
34. تأثیر اسلام بر اروپای قرون وسطی، وات، مونتجمری (مونتگمری)، حسین عبدالمحمدی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی 1، قم 1378.
35. تأثیرپذیری دکتر نصر حامد ابوزید از مستشرقان، سید منصف حامدی (تونس)، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش دوم.

36. تأثیرپذیری عبدالکریم سروش از مستشرقان، دکتر محمد جواد اسکندرلو، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش چهارم.
37. تاریخ اسلام، بری آر، دانشگاه کمبریج، ترجمه: احمد آرام، امیرکبیر، تهران 1381.
38. تاریخ تمدن اسلام، زیدان، جرجی، علی جواهر کلام، امیرکبیر، تهران 1352.
39. تاریخ تمدن، دورانت، ویل، گروه مترجمان، نشر فرهنگ، 1375.
40. تاریخ قرآن، نولدکه، انتشارات دار النشر جورج المزم، 2000 م.
41. تاریخ گذاری قرآن از نگاه ریچارد بل و دانشمندان اسلامی، دکتر محمدجواد اسکندرلو، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ج اول.
42. تجربه دینی، پراود فوت، وین، ترجمه و توضیح: عباس یزدانی، کتاب طه، قم، 1383 ش، چ دوم.
43. تحلیل مبانی و شیوه‌های تفسیر شیعه، مایرم باراشر، بررسی و نقد: دکتر سید رضا مؤدب - سید محمد موسوی مقدم، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش پنجم.
44. تحلیل و بررسی آرای نولدکه پیرامون جمع قرآن، محمدحسین محمدی، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش اول.
45. ترجمه و نقد کتاب «جمع قرآن» جان برتون، پایان‌نامه دکتری حسن رضایی.
46. «ترجمه و نقد مدخل «قرآن و حدیث» از دایرة المعارف قرآن لایدن، پایان‌نامه ارشد سید حسین علوی.
47. ترجمه و نقد مدخل قرآن از دایرة المعارف دین»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، اسکندرلو، محمد جواد، سال 1378.
48. تفسیر قرآن در دوره جدید و معاصر، راترود ویلانت، بررسی و نقد: دکتر حسین علوی‌مهر، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش دوم.
49. تفکر دینی در قرن بیستم، جان مک کواری، ترجمه: عباس شیخ علی - محمد محمد رضایی، مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی، قم، 1375، اول.
- 50.

51. تمدن اسلام و عرب، گوستاولوبون، ترجمه: فخر داعی گیلانی، علمی، تهران، 1334، چ چهارم.
52. جمع قرآن، جان برتون، نقد و بررسی: محمد حسین محمدی، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش چهارم.
53. حدیث و قرآن، جوین بول، بررسی و نقد: دکتر علی نصیری، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش سوم.
54. حقیقت دینی در عصر ما، مونتگمری وات، ویلیام، ترجمه: ابوالفضل محمودی، دفتر تبلیغات اسلامی، قم، 1379 ش.
55. حورالعین، ماهر جرار، ترجمه، بررسی و نقد: دکتر محمد حسن زمانی - سرور حسینی، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش ششم.
56. خانواده و اهل بیت پیامبر⁹، علی عبدالله صالح آسانی و شارون، بررسی و نقد: سید محمد علی ایازی، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش چهارم.
57. خاورشناسی و دایرة المعارف قرآن لیدن، دکتر مظفر اقبال، رئیس مرکز اسلام و علم کانادا، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش پنجم.
58. خدا و انسان در قرآن، ایزوتسو، توشی هیکو، ترجمه: احمد آرام، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران 1368.
59. خدا و انسان در قرآن، ایزوتسو، توشی هیکو، ترجمه: احمد آرام، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران، 1368 ش.
60. داستان پیامبران در تورات، تلمود، انجیل و قرآن...، لاریجانی، محمد، انتشارات اطلاعات، تهران، 1380.
61. دایرة المعارف مستشرقان، بدوی، عبدالرحمن، ترجمه: صالح طباطبایی، انتشارات روزنه، تهران 1377.
62. در آستانه قرآن بلاشر، رژی، ترجمه: محمود رامیار، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، 1363 هـ . ش.

63. درآمدی بر دایرةالمعارف کتاب خانه‌های جهان، مرعشی نجفی، محمود، کتاب‌خانه آیه الله مرعشی، قم 1374.
64. درآمدی بر قرآن پژوهی مستشرقان و آسیب شناسی آن، معارف، مجید، تهران، فصل نامه پژوهش دینی، ش 9، 1384 هـ. ش.
65. درآمدی بر قرآن، بلاشر، رزی، ترجمه: دکتر اسدالله مبشری، ارغنون، تهران 1372.
66. درآمدی بر هرمنوتیک، واعظی، احمد، موسسه فرهنگی اندیشه معاصر، 1380 ش.
67. درس‌هایی درباره اسلام (ترجمه العقیده و الشریعه فی الاسلام)، گلدزیهر، ایگناز (1357)، ترجمه: علینقی منزوی، تهران، انتشارات کمانگیر، چاپ دوم [چاپ اول: بیروت، به احتمال قوی نام ناشر و محل چاپ دوم واقعی نباشد].
68. دفاع از قرآن، عبدالرحمان بدوی، ترجمه: سید حسین سیدی.
69. دوره‌های استشرق، دکتر محمدحسن زمانی، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش دوم.
70. دیدگاه‌های نولدکه در مورد رسم‌الخط و قرائت قرآن و نقد آن، پایان‌نامه ارشد سید حسن حسینی.
71. دین و نگرش نوین، استیس، والترترنس، ترجمه: احمد رضا جلیلی، ویراسته: مصطفی ملکیان، حکمت، تهران، 1377، چ اول.
72. راهنمای الهیات پروتستان، هوردن، ویلیام، ترجمه: طاطه وس میکایلیان، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، 1368 ش، چ اول.
73. رویکرد خاورشناسان به قرآن، بررسی پیشینه و تحلیل: صادقی، تقی (1379)، ویراستاران: مهدی جابرمرادی، مریم‌قنبری و الهام آذر، تهران: فرهنگ گستر، چ اول.
74. سرچشمه‌های نواندیشی دینی، صاحبی محمد جواد، احیاگران، قم، 1381.
75. سیر تاریخی و ارزیابی اندیشه شرق‌شناسی، دسوقی، محمود، ترجمه: افتخارزاده، هزاران، تهران، 1376.

76. شخصیت اخلاقی پیامبر 9 از دیدگاه قرآن و مستشرقان، محبوب ذنون خواجه یف، مدرسه عالی امام خمینی؛.
77. شرق‌شناسی و اسلام‌شناسی غربیان، زمانی، محمد حسن، دفتر تبلیغات اسلامی، 1385.
78. شرق‌شناسی، سعید، ادوارد، ترجمه: دکتر عبدالرحیم گواهی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، 1377.
79. شکل و ساختار قرآن، آنجلی‌کا نیورث، بررسی و نقد: دکتر محمد جواد اسکندرلو، مجله قرآن‌پژوهی خاورشناسان، ش سوم.
80. شیعه، تشیع و قرآن، آرزینا لالانی و مریم باراشر، بررسی و نقد: دکتر سید رضا مؤدب و سید محمد موسوی مقدم، مجله قرآن‌پژوهی خاورشناسان، ش چهارم.
81. طرح مستندسازی متن قرآن و چاپ انتقادی آن، میثائیل مارکس (آلمان)، بررسی و نقد: دکتر محمدعلی رضائی‌اصفهانی، مجله قرآن‌پژوهی خاورشناسان، ش دوم.
82. عذر تقصیر به پیشگاه محمد 9 و قرآن، دیون پورت، جان، ترجمه: غلامرضا سعیدی، دارالتبلیغ اسلامی، قم 1348.
83. عقل و اعتقاد دینی، پترسون، مایکل و دیگران، ترجمه: احمد نراقی و ابراهیم سلطانی، طرح نو، تهران، 1379 ش، چ سوم.
84. علم و دین، ایان باربور، ترجمه: بهاء الدین خرمشاهی، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، 1385، چ پنجم.
85. غرب در جغرافیای اندیشه، کاشانی، مجید، کانون اندیشه جوان، تهران 1381.
86. فاطمه در قرآن، جین دمن مک اولیف، بررسی و نقد: دکتر محمد علی رضائی‌اصفهانی، مجله قرآن‌پژوهی خاورشناسان، ش چهارم.
87. فرهنگ اسلام شناسان خارجی در دو جلد، عبداللهی خوروش، حسین، مؤسسه مطبوعاتی مهر، تهران 1362.
88. فرهنگ کامل خاورشناسان، بدوی، ترجمه: شکر الله خاکرند، مرکز مطالعات و

- تحقیقات اسلامی دفتر تبلیغات اسلامی، قم 1375.
89. فقه و قرآن، پروفیسور وائل حلاق، بررسی و نقد: دکتر محمد فاکر میدی، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش سوم.
90. فلسفه دین، جان هیک، ترجمه: بهرام راد، انتشارات بین المللی الهدی، تهران، 1381 ش، چ سوم.
91. قرآن از دیدگاه 114 دانشمند جهان، علیقلی، محمد مهدی، انتشارات سینا، تهران، 1375.
92. قرآن از نگاه دانشمندان غربی، دکتر سید رضا مؤدب و مجید دانشگر، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش ششم.
93. قرآن پژوهی آکادمیک در عصر پسا روشنفکری از دایره المعارف قرآن لایدن، پایان نامه ارشد کمال نوش آبادی.
94. قرآن پژوهی گلدزیهر، سید مجید پورطباطبایی، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش دوم.
95. قرآن را چگونه شناختم، گریک، کینت، ترجمه: ذبیح الله منصوری، انتشارات مجید، تهران 1369، چ دوم.
96. قرآن و مستشرقین، سید علی شرف الدین موسوی.
97. کتابشناسی جهانی ترجمه‌ها و تفسیرهای چاپی قرآن مجید به 65 زبان از 1515-1980، بینارق، عصمت، ترجمه محمد آصف فکرت، آستان قدس رضوی، مشهد، 1373.
98. گرایش‌های تفسیری در میان مسلمانان (ترجمه مذاهب التفسیر الاسلامی)، گلدزیهر، ایگناز (1383)، ترجمه: سید ناصر طباطبایی، مقدمه و حواشی: سید محمدعلی ایازی، تهران، انتشارات ققنوس، چ اول.
99. گرایش‌های تفسیری در میان مسلمانان (گلدزیهر)، پایان‌نامه ارشد مهناز آلبولانی.
100. گرایش‌های تفسیری در میان مسلمانان، گلدزیهر، ترجمه: سید ناصر طباطبایی.

101. لوازم و پیامدهای نظریه‌ی تجربه دینی، عباسی ولی الله، قبسات، فصلنامه علمی، ترویجی در حوزه دین پژوهی، س هفتم، زمستان 81، ش 26.
102. مبانی نظری مستشرقان در مورد تناقضات قرآن، دکتر محمد علی رضایی اصفهانی و محمد الله حلیم‌اف، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش ششم.
103. محمد پیامبر و سیاستمدار، وات، مونته‌گمری، ترجمه: دارالترجمه ایران، کتابفروشی اسلامیة، 1344 ش.
104. محمد پیامبری که از نو باید شناخت، کونستان ویرژیل، گیورگیو، ترجمه: ذبیح الله منصورى، امیرکبیر، تهران 1342.
105. محمد 9 پیامبر و سیاستمدار، وات، مونته‌جمری (مونته‌گمری)، ترجمه: دارالترجمه ایران، کتابفروشی اسلامیة، تهران 1344.
106. محمد 9 در اروپا، صمیمی، مینو، عباس مهرپویا، انتشارات اطلاعات، تهران 1382.
107. مستشرقان و تأثیرپذیری قرآن از فرهنگ زمانه، حسن رضا رضایی، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش ششم.
108. مستشرقان و تاریخ گذاری قرآن، اسکندرلو، محمد جواد، پژوهش‌های تفسیر و علوم قرآن، قم، 1385، چ اول.
109. مستشرقان و حدیث، شینی میرزا، شهلا، نشر هستی نما، تهران، 1385.
110. مستشرقان و قرآن، زمانی، محمدحسن، قم، مؤسسه بوستان کتاب، 1385، چ اول.
111. مستغربات یک مستشرق، فصلنامه کتابهای اسلامی، رستگار، پرویز (بهار 83)، سال پنجم، ش 16.
112. مطالعات اسلامی در غرب، الویری، محسن، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، 1381.
113. مطالعات قرآنی در غرب، مرتضی کریمی‌نیا
114. معرفت شناسی باور دینی از دیدگاه پلنتینگا، حسین عظیمی دخت شورکی،

- پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم، 1385، چ اول.
115. معنای متن، حامد ابوزید، نصر، ترجمه: مرتضی کریمی نیا، طرح نو، تهران، 1381 ش، چ دوم.
116. مفاهیم اخلاقی دینی در قرآن، ایزوتسو، توشی هیکو، نشر پژوهش فرزانه، تهران 1378.
117. مفهوم‌شناسی، تاریخچه و دوره‌های استشراق (1)، دکتر محمدحسن زمانی، مجله قرآن‌پژوهی خاورشناسان، ش اول.
118. مقایسه‌ای میان تورات، انجیل، قرآن و علم، موریس بوکای، ترجمه: ذبیح الله دبیر، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، 1382 ش، چ نهم.
119. مقدمه‌ای بر فهرست آثار ایگناس گلدزیهر، ماسینیون، لویی (بی‌تا)، ترجمه: حسن رضوی. مجله کاوه، ش 69 [چاپ آلمان، اصل مقاله در سال 1927 در صص 1 - 16 فهرست آثار ایگناس گلدزیهر تالیف «برنارد هلر» در پاریس به چاپ رسیده است]
120. موضوعات و بایسته‌های پژوهش در حوزه قرآن و مستشرقان، گروه قرآن و مستشرقان مرکز تحقیقات قرآن کریم المهدی، مجله قرآن‌پژوهی خاورشناسان، ش ششم.
121. میثاق در قرآن، بی‌آزار شیرازی، عبدالکریم.
122. نشست علمی قرآن و مستشرقان، جمعی از اساتید با حضور حضرت آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی (دامت برکاته)، مجله قرآن‌پژوهی خاورشناسان، ش دوم.
123. نقاط قوت و ضعف مطالعات مستشرقان، اقتراح با حضور آیت الله معرفت، تنظیم: نصرالله سلیمانی، مجله قرآن‌پژوهی خاورشناسان، ش اول.
124. نقد آثار خاورشناسان، زندگی‌نامه علمی و نقد آثار بیست تن از خاورشناسان نامدار، حسینی طباطبایی، مصطفی، تهران، انتشارات چاپخش، 1375، چ اول.
125. نقد ادعای مستشرقان در مورد تناقضات در قرآن، محمد الله حلیم اف،

- مدرسه عالی امام خمینی؛.
126. نقد شبهات پیرامون قرآن کریم، معرفت، محمد هادی، ترجمه: حسن حکیم باشی و دیگران، انتشارات التمهید، قم، 1385.
127. نقد نظریه تجربه دینی با تأکید بر قرآن، محمد اشرف شجاع، مدرسه عالی امام خمینی؛.
128. نقد و بررسی آراء بلاشر درباره جمع و تدوین قرآن، دکتر مجید معارف، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش اول.
129. نقد و بررسی ادعای مستشرقان درباره تناقضات قرآنی، پایان نامه ارشد محمد حلیم اف.
130. نقد و بررسی اهم شبهات مستشرقین در مورد وحی بر پیامبر 9، پایان نامه ارشد سید فرمان حیدر تقوی.
131. نقد و بررسی خاستگاهها و مبانی نظریه تأثیرپذیری قرآن از فرهنگ زمانه، مختار حسین، مدرسه عالی امام خمینی؛.
132. نقد و بررسی کاربرد واژه «کتاب» در آیات قرآن از نگاه مستشرقان، محمدجواد اسکندرلو، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش دوم.
133. نقد و بررسی مستشرقان در مورد وحی بر پیامبر 9، فرمان حیدر، مدرسه عالی امام خمینی؛.
134. نقد و ترجمه مدخل سیره نبوی، پایان نامه ارشد حیدر پاسنگ.
135. نقد و ترجمه مقاله «حدیث و قرآن» از دایره المعارف قرآن (مقاله لایدن)، مدرسه عالی امام خمینی؛.
136. نقد و نظر، (تجربه دینی)، فصلنامه فرهنگی، عقیدتی و اجتماعی، سال ششم، تابستان و پاییز 1379، ش 23 - 24.
137. نقدی بر رهیافت «تجربه دینی» خاورشناسان بر وحی، محمد اشرف شجاع، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش پنجم.

138. نگرش تاریخی بر رویارویی غرب با اسلام، ثواقب، جهانبخش، دفتر تبلیغات اسلامی، 79.
139. نگرش‌های انتقادی معاصر و قرآن، محمد آرکون، بررسی و نقد: دکتر محمد علی رضائی اصفهانی، مجله قرآن پژوهی خاورشناسان، ش سوم.
140. واژگان دخیل در قرآن و نقد دیدگاه‌های مستشرقان، شجاعت علی جوادی، مدرسه عالی امام خمینی؛.
141. واژه‌های دخیل در قرآن، جفری، آرتور، ترجمه: فریدون‌بدره ای، توس، تهران، 1372ش.

فصل دوم: منابع عربی

142. آراء المستشرقین حول القرآن، عمر بن ابراهیم رضوان، دارالطیبه، بی تا.
143. الاستشراق اهدافه ووسائله، محمد فتح الله زیادی
144. الاستشراق تاریخه واهدافه، شبهات المستشرقین ضد الاسلام، احمد شلبی
145. الاستشراق دراسات تحليلية تقويمية، محمد عبدالله الشرقاوی
146. الاستشراق فی السیرة النبویة، النعیم، محمد الامین عبدالله، دراسة تاريخية لأراء وات - بروكلمان - فلهاوزن، المعهد العالمي للفكر الاسلامی، ویرجینیا، آمریکا 1417.
147. الاستشراق فی الفكر الاسلامی المعاصر، شرقاوی، محمد عبدالله، دارالفکر العربی قاهره [بی تا].
148. الاستشراق فی الفن الرومانسی الفرنسی، بیطار، زینات، المجلس الوطنی للثقافة، کویت 1992.
149. الاستشراق فی المیزان، معالیقی، منذر، طرابلس، المكتب الاسلامی، بیروت، [بی تا].
150. الاستشراق والتاریخ الاسلامی، فوزی، فاروق عمر، الأهلیة للنشر، اردن 1998 م.
151. الاستشراق والخلفیه الفکریه، حمدی زقزوق، محمود، قاهره، دارالمنار،

- 1409 هـ . ق .
152. الاستشراق والخليفة الفكرية للصراع الحضارى، زفزوق، محمود، كتاب الامة، قطر، مكتبة الرسالة، بيروت 1405.
153. الاستشراق والدراسات الاسلاميه، نملة، على بن ابراهيم الحمد، مكتبة التوبة، رياض 1418.
154. الاستشراق والقرآن العظيم، محمد خليفه
155. الاستشراق والمستشرقون ما لهم وما عليهم، سباعى، مصطفى، بيروت، دارالوراق، 1422 هـ
156. الاستشراق والمستشرقون، سباعى، مصطفى، ما لهم وعليهم، المكتب الاسلامى، بيروت 1405.
157. الاستشراق والمستشرقون، عدنان محمد وزان، بى نا، بى تا.
158. الاستشراق، فيومى، محمد ابراهيم، رسالة استعمار تطور الصراع الغربى مع الاسلام، دارالفكر العربى، قاهره 1413.
159. الاستشراق، مجافانه لتاريخ الامة الاسلاميه وثقافتها، جندى، انور، مجلة المنهل، ج 50، ش 471.
160. الاستشراق، نشأته وتطوره واهدافه، اسحق موسى حسيني
161. الاسلام والاستشراق، زهر الدين، صالح، دارالندوة، لبنان 1413.
162. الاسلام والمسيحية فى العالم المعاصر، وات، مونتجمرى (مونتجمرى)، تعريب دكتور عبدالرحمن عبدالله الشيخ، الهيئأ المصرىأ، قاهره، 1998.
163. الاسلام، عقيدة وسياسة، رودنسون، ماكسيم، تعريب اسعد صقر، عطيه، بيروت، 1996.
164. الاسلاميات بين كتابات المستشرقين والباحثين المسلمين، ندوى، ابوالحسن، مؤسسه الرساله، بيروت 1405.

165. اسهامات المستشرقين فى نشر التراث العربى الاسلامى، نملة، على بن ابراهيم الحمد، مكتبة الملك فهد، 1417.
166. اضواء على مواقف المستشرقين والمبشرين، شوقى ابوخليل، جمعية الدعوة الاسلامية العالمية، 1969 ج دوم.
167. الاعتذار محمد والقرآن، ديون پورت، جان، تعريب: عباس الخليلى، اقبال، تهران 1335.
168. الاسلام فى مواجهة الاستشراق العالمى، مطعنى، عبدالعظيم، دارالوفاء، بيروت، 1407.
169. اهدافه ووسائله، زيارى، محمد فتح الله الاستشراق، دارقتيبه، بيروت 2002.
170. تاريخ القرآن، نولدكه، دارالنشر جورج ألمز، ترجمه جورج تامر با همكارى سيده عبلة معلوف و...، طبع اول، بيروت، 2004.
171. تاريخ اليهود فى بلادالعرب، اسرائيل ولفنسون، مؤسسة النشر، قاهره، 1927م.
172. تاريخ حركة الاستشراق، فوك، يوهان، الدراسات العربية و الاسلامية فى اروبا حتى بداية القرن العشرين، تعريب: عمر لطفى العالم، دارقتيبه، دمشق، 1417.
173. تاريخ حركة الاستشراق، فوك، يوهان، الدراسات العربية و الاسلامية فى اروبا حتى بداية القرن العشرين، تعريب: عمر لطفى العالم، دارقتيبه، دمشق 1417.
174. التبشير والاستشراق، عزت اسماعيل، محمد، احقاد على النبى محمد9 وبلاد الاسلام، اطهطاوى. الزهراء، قاهره 1411.
175. تحقيق Vollers متلمس، ديوان، [تصحيح و ترجمه به آلمانى از كارل فُلرز، لايبزيك، 1903، چاپ جديد: تحقيق حسن كامل الصيرافى، در مجلة معهد المخطوطات العربية، قاهره، سال چهاردهم، 1970م / 1390ق، ص 1 - 559. (م)].
176. التراث العربى و المستشرقون، ألسى، عادل، دارالفكر، قاهره، 2001.
177. تفصيل آيات القرآن الكريم، لابوم، ژول، تعريب محمد فؤاد عبدالباقي،

- كتابفروشى اسلاميه، تهران 1335.
178. الثقافة الاسلامية والثقافة الغربية، الأخذ والعطاء، أكادمى كشور مغرب، 1412.
179. حوا والخطيئه فى التوراة والانجيل والقرآن، د، فتنن مسيله، موسسه معارف، بيروت، بى تا.
180. دايرةالمعارف الاسلاميه، جمعى از مستشرقان، دارالمعرفه، بيروت، بى تا.
181. دراسات استشراقية وحضاريه، النمله، على ابن ابراهيم، جامعة الامام محمد بن سعود، الاسلاميه - المدينه المنوره، 1413هـ ق.
182. دراسات الستشراقية وحضاريه، العرفى، محمد بن سالم، نشره كلية الدعوة، مركز الدراسات الاستشراقية والحضاريه، مدينه منوره، دانشگاه محمد بن سعود، 1413.
183. الدراسات العربيه والاسلاميه فى الجامعات الالمانيه، بارت، رودى، تعريب دكتور مصطفى ماهر، دارالكتب العربى، قاهره 1967.
184. دراسة عن ظهور الكتاب العربى ونفائس الكتب العربياً التى طبعت فى الغرب، آلوسى، عادل، دارالفكر العربى، بيروت 1422.
185. دفاع عن العقيدة والشريعة ضد مطاعن المستشرقين، غزالى، محمد، نهضة مصر للطباعة، قاهره 1999.
186. الدفاع عن المسيحية فى الانجيل، حداد، الارشمند ريت يوسف دره، بحسب مرقس، منشورات المكتبة البوليتيه، بيروت 1988.
187. دفاع عن محمد ضد المنتقصين من قدره، عبدالرحمن بدوى
188. الرسول فى كتابات المستشرقين، حمدان، نذير، دارالمنار للنشر، جده 1406.
189. سكولوجية القصة فى القرآن، تهامى نقره: شركة التونسيه، الجزائر 1974.
190. سموم الاستشراق والمستشرقين فى العلوم الاسلاميه، انورالجندي
191. سيرالاستشراق و التبشير، جنيد، محمد، قراءة تاريخية موجزة، دارقباة للطباعة والنشر، قاهره، 1999.

192. شبهات حول القرآن وتفنيدها، غازي، عناية، دارمكتبة الهلال، بيروت، 1996، ج اول.
193. طبقات المستشرقين، صالح حمدان، عبدالحميد، مكتبة مدبولي، لبيبي [بي تا].
194. طبقات، ابن سعد، محمد، تحقيق Sachau و ديگران [با همكارى بروكلمان، هورويتس، لپيرت، مايسنر، ميتوخ، شوالى، و سترستن، 8 جلد، لايدن، 1904 - 1917، ج 9، فهرستها، 1921م. (م)].
195. الظاهرة الاستشراقية واثرها على الدراسات الاسلاميه (2جلد)، الحاج، ساسى سالم، مركزدراسات العالم الاسلامى، لبيبي 1991.
196. العقيدة والشريعة فى الاسلام، گلديزهر، محمد يوسف موسى و ديگران، دارالرائد العربى، بيروت، 1992م.
197. غرب شناسى، مركز بازشناسى اسلام و ايران، توحيد فام، محمد، انتشارات باز، تهران، 1382.
198. الفكر الاستشراقى، تاريخه وتقويمه، دمنوقى، محمود، دارالوفاء، مؤسسة التوحيد، بيروت 1416.
199. القرآن دعوة النصرانيه، درة الحداد، يوسف، منشورات المكتبة البولسيه، بيروت، 1986 م، ج دوم.
200. القرآن و الكتاب، يوسف درّه حداد، بي نا، 2004 م.
201. القرآن الكريم من منظور الاستشراقية، محمد محمد، ابوليله، دارالنشر لجماعات، 1423 هـ - 2002 م، ج اول.
202. القراءات فى نظر المستشرقين والملحدين، عبدالغنى القاضى، عبدالفتاح، مكتبة الدار، مدينه، بي تا.
203. قضايا فى نقد العقل الدينى، كيف نفهم الاسلام اليوم، ج 1998، بيروت.
204. قضايا قرآنيه فى الموسوعة البريتانيا، فضل حسن عباس، دارالبشير، عمان، 1408 ق، ط اول.

205. الكامل فى التاريخ، ابن اثير، عزالدين ابوالحسن على، =Chronicon، تحقيق
C[arl]. J[uhans]. Tornberg، 14 جلد، لايدن، 1851 - 1871.
206. المباني = كتاب المباني لنظم المعاني، مخطوط Wetzstein I 94 [اين كتاب
را بعدها آرتور جفرى در اين اثر خود به همراه مقدمه ابن عطية بر تفسير المُحرر
الوجيز به چاپ رسانيد. مقدمتان فى علوم القرآن، تصحيح آرتور جفرى، قاهره،
مكتبة الخانجي، 1374ق / 1954م. (م).]
207. محمد از مة الاستشراق الحديث والمعاصر، خليفه حسن، جامعة الامام محمد
بن سعود، رياض 2000 م.
208. محمد 9 فى المدينة، وات، مونتجمرى (مونتجمرى)، شعبان بركات،
منشورات المكتبة العصرية، بيروت [بى تا].]
209. المذاهب الاسلامية فى تفسير القرآن، تسيهر، اجنتس جولد، تعريب على
حسن عبدالقادر، لندن، 1944 ومطبعة العلوم، 1994.
210. مذاهب التفسير الاسلامى، گلدزيهر، تعريب: عبدالحليم نجار، قاهره، مكتب
الخانجي، 1374 ق.
211. مذاهب التفسير الاسلامى والعقيدة والشريعة فى الاسلام طبقات المستشرقين،
عبدالحميد صالح حمدان.
212. مذاهب التفسير الاسلامى، تسيهر، جولد، ترجمه: دكتور عبدالحليم النجار،
دارمكتبة هلال، [بى تا].]
213. المستشرقون الناطقون بالانجليزية، طيباوى، عبداللطيف، ترجمه: دكتور قاسم
السامرايى، جامعة الامام محمد بن سعود، رياض 1411.
214. المستشرقون و القرآن الكريم، محمد امين حسن محمد بنى عامر، دارالأمم
للنشر والتوزيع، 2004.

215. المستشرقون و القرآن، سلسلة دعوة الحق لرابطة العالم الاسلامى، لطفى، مكة، 1990.
216. المستشرقون والاسلام، قطب، محمد، مكتبة وهبة، قاهره 1999.
217. المستشرقون والتنصير، نملة، على بن ابراهيم الحمد، مكتبة التوبه، رياض 1418.
218. المستشرقون والدراسات القرآنيه، على الصغير، محمد حسين، دارالمورخ العربى، بيروت، 1420 هـ ق.
219. المستشرقون والقرآن، عالم لطفى.
220. المستشرقون والقرآن، عالم، لطفى، دارساً نقدياً لمناهج المستشرقين.
221. المستشرقون والقرآن، عبدالعال، اسماعيل سالم، سلسلة دعوة الحق لرابطة العالم الاسلامى، مكة 1990.
222. المستشرقون وترجمه القرآن الكريم، البنداق، محمدصالح، منشورات دارالآفاق الجديده، بيروت، 1403.
223. المستشرقون وشبهاتهم حول القرآن، محمد باقر حكيم، مؤسسةالاعلمى للمطبوعات، بيروت، 1405 ق.
224. المستشرقون ومن تابعهم وموقفهم من ثبات الشريعة، سفيانى، عابد بن محمد، دارالمنائيره، جده 1412.
225. المستشرقون، العقيقى، نجيب (1965)، 3 ج، قاهره: دارالمعارف.
226. المصاحف، عبدالله بن ابى داود سليمان بن أشعث السجستاني، تصحيح: آرتور جفرى، طبع مصر 1936 م.
227. مصادر قرآن، نولدكه، تئودور، ويراسته ابن وراق، 1998.
228. مقالات وبحوث حول الاستشراق والمستشرقين، ندوى، ابوالحسن، دار ابن كثير، بيروت 2002.
229. مقدمتان فى علوم القرآن، جفرى، آرتور، مكتبة الخانجى، قاهره 1392.
230. من آفاق الاستشراق الامريكى المعاصر، مطبقاتى، مازن صالح، مكتبة ابن

- القیم، مدینه منوره، 1409.
231. من افتراءات المستشرقین علی الاصول العقديه فی الاسلام، فؤاد عبدالمنعم، مكتبة العبيطان، رياض، 2001 م.
232. المنهج فی كتابات الغربین عن التاريخ الاسلامی، الديو، محمد عبدالعظیم، كتاب الامة، ریاسة المحاكم الشرعیه، قطر، 1411.
233. موسوعة المستشرقین، عبدالرحمان بدوی
234. موقف من الاستشراق ام حرب علی طیف، صاغیه، حازم، ثقافات الخمينية، دار الجديد، بیروت 1995.
235. نظرة الغرب الی الاسلام فی القرون الوسطی، ساذرن، تعریب دکتر علی فهمی، مكتبة الفكر لیبی.
236. نقد الخطاب الاستشراقی، العاج، ساسی سالم، دارالمدار الاسلامیة، طرابلس، دارالفکر، بیروت و دمشق، 2002.
237. الوحي القرآنی فی المنظور الاستشراقی و نقده، محمود ماضی، دارالدعوة، المدينة المنورة، 1422 ق / 2001 م، ط 2.
238. وحی الله حقایقه و فوائده فی الكتاب والسنة نقض مزاعم المستشرقین، حسن ضیاء الدین عشر

سوم: منابع لاتین

239. اخلاق واقتصاد، اس. ان اچ. نقوی، ترکیبی اسلامی، لایستر، 1981 م.
240. آرای اقتصادی ابن تیمیه، ای. ای. اصلاحی، لایستر، 1988 م.
241. اسلام و چالش اقتصادی، ام. یو. چاپرا، هرنندن، 1995 م.
242. اصول [تعالیم] اقتصادی اسلام، ام. آیحق، هرنندن 1996 م.
243. اصول اقتصادی سیاسی اسلامی، ام. ای. پدری، پرسش [تحقیقی] روش شناختی، نیویورک، 1992 م.

244. ایده بت پرستی و پیدایش اسلام، جی. آر.هاوتینگ، چ 1999، کمبریج.
245. به سوی فهم قرآن، اس. ای. مودودی، لایستر، 1988.
246. پژوهش‌های نوین در باب تألیف و تفسیر قرآن، هرشفلد، هارتویگ، 1902 م.
247. پیام قرآن، ام. اسد، گیر القار، 1980 م.
248. پیدایش تفسیر در اوایل اسلام، ریچموند.
249. التاریخ، طبری، ابوجعفر محمد بن جریر، تحقیق M.J. de Goeje، لایدن، 1879 به بعد [Annales] quod scripsit Abū Djafar M. b. Djarīr al-T. تصحیح دُخویه، 3 دوره، لایدن، 1879 - 1898. (م).
250. تعالیم اقتصادی [حضرت] محمد پیامبر 9، ام. اف. خان، اسلام آباد، 1989 م.
251. دایرةالمعارف قرآن، جین دمن مک اولیف، : Encyclopedia of the quran Gane Dammen Mc Auliffre
252. دین و فرهنگ در اسلام کلاسیک، ابن عقیل، ادینبورگ، چ 1997.
253. ساختارهای ادبی معنای دینی در قرآن، ریچموند.
254. طوسی، فهرست، (Tusy's list of Shy'ah Books)، تحقیق: آ. اشپرنگر، کلکته، 1853.
255. علوم اجتماعی در اسلام، محمد آرکون، پاریس، چ 1998.
256. قرآن و مفسران، محمود ایوب، نیویورک، چ 1984.
257. کتاب مقدس و تفسیر در اوایل دوره شیعه امامی، میرمحمد باراشر، لایدن، چ 1999.
258. کشف [تبیین] قرآن، رابین سون، بروکفیلد، چ 1999.
259. مهندسی نظام‌های محیطی اسلامی، اس. رلیو. ای، حسینی، لندن، 1980.
260. نقدی بر خاستگاه‌ها [اصول] تفکر اقتصادی اسلامی، اسید، لایدن، 1995 م.
261. Weil, G[ustav (übers.)]. Das Leben Muhammeds, Stuttgart, 1864.
262. [Flügel, Gustav. (Hrsg.), Corani textus arabicus ad fidem librorum manuscriptorum et impressorum et ad praecipuorum interpretum lectiones et auctoritatem recensuit indicesque triginta

sectionum et suratarum addidit Gustavus Flügel, Leipzig, 1834; zweite Auflage, 1842; dritte Auflage, 1858.]

263. [Geyer, Rudolf. "Gedichte und Fragmente des Aus ibn Hajar", gesammelt, herausgegeben und übersetzt von R. Geyer, in SBÖAW, philos... hist. Cl. (Wien), Bd. 126, Abh. 13 (1892) S. 1-107.]

264. [Kazem - Beg, Mirza Alexander. « Observations sur le "Chapitre inconnu du Coran", publié et traduit par M. Garcin de Tassy.» Journal Asiatique 4e sér., 2 (1843).

265. [Kosegarten, Johann Gottfried, The Hudsailian poems, contained in the manuscripts of Leiden, edited in Arabic and translated with annotations by J.G. Kosegarten. Vol. 1, containing the first part of the Arabic text, London, 1854; reprint, Hildesheim, 1984.]

266. Courville, Mathieu, the Next Step in Studying Religion, Continuum International Publishing Group, Uk, 2007.

267. Herling, Bradly, Study on Religion 1, continuum International Publishing Group, UK, 2007.

268. Carrette Jeremy, Religion and Critical Psychology, Routledge Publication, US, 2007.

269. The Encyclopedia of Religion, Vol. 12, New York: Macmillan publishing company, 1993.

270. Wansbrough, John, Quranic Studis, Prometheus Books, Us, 2002.

271. Hartwig Hirschfeld: New Researches of the Qoran , Londen, Royal Asiatic Society, 1902
272. Young, Caroline, Spirituality and Health, J&B Publication, US, 2003.
273. Brockopp, Jonathan, Slaves and Slavery, Encyclopaedia of the Quran.
274. Brockopp, Jonathan, Concubines, Encyclopaedia of the Quran.
275. Motzki, Harald, Bridewealth, Encyclopaedia of the Quran.
276. Mc Auliffe, Jane Dammen, Fatima, Encyclopaedia of the Quran.
277. Clercke, Peter, New religions in the Global Perspectives, Rutledge Publication, UK, 2006.
278. Abulfedae Annales Moslemici arab. et lat. op. stud. J.J. Reiskii, ed. J.G. Chr. Adler, Copenhagen, 1789 – 1794.(م.)
279. Aisha Abd al – Rahman (= Bint al – shati), Maqal fi L _ insane.
280. AL – KURAN, A. T. WELCH; THE ENCYCLOPAEDIA OF ISLAM, 1986.
281. An Apology for Mohammad and Quran پژوهشی در باب محمد و قرآن، جان دیون پورت
282. Angelika neuwirth, Encyclopaedia of the Quran, v.2 . Form AND structure of the Quran.
283. Avbervy, E. Beek Eine christliche Parallel Zuden ParadiesJung frauen des korans, in orientalia christiana periadica 14(1948), id, Les houris du. coranet Ephremle syrien, in mideo 6 (1959-61).
284. Birt, Th. Kritik und Hermeneutik nebst Abriß des antiken

- Buchwesens, 1913.
285. Büttner, C.G. Suaheli – Schriftstücke in arabischer Schrift, Berlin, 1892.
286. Caetani, L[eone]. Annali dell'Islām, Milano, 1905 – 1912.
287. Caetani, L[eone]. Chronographia Islamica.
288. Charles j. Adams; the encyclopedia of religion, vol. 12, new york; macmillan publishing company, 1993.
289. Chronology and the quran, gerhard bowering, encyclopaedia of quran, leiden, 2002.
290. Daniel A. Madigan, Revelation and inspiration, in: Encyclopedia of Quran, General Editor: Jane Dammen McAuliffe, Leiden-Boston.
291. de Sacy, [Antoine Isaac] S[ilvestre]. Notices et Extraits des manuscrits de la Bibliothèque Impériale, VII (1810), IX (1813).
292. Dictionary of Beliefs and Religions, wordsworth References, See: Peter Abelard;
293. E ssays in honor of maruin H. Pope, Guilford, ct 1987, 247-54, s. salin, Lavie future selonle coran, Paris 1971, Wensinck, concordance.
294. E.Berthels, Die paradiesischen Jungfrann (Huris)im Islam, in islamica.i (1925).
295. Einleitung in den Koran: System der koranischen Theologie, Münster, 1895.
296. Encyclopaedia of the Goran jan Dammen Macauliffe 'Leiden'

- 2000.
297. Flügel, G[ustav]. Die grammatischen Schulen der Araber, 1862.
298. Fraenkel, S[iegmund]. Aramäische Fremdwörter: de vocabulis in antiquis Arabum carminibus et in Corano peregrinis, Dissert. Lugdun. Bat., 1880.
299. G.H.A.Guynboll, "Hadith And The Quran", Encyclopadia Of Quran.
300. Gardthausen, V. Griechische Paläographie, Iii (1911).
301. Geiger, [Abraham.] Wissenschaftl. Zeitschrift für jüdische Theologie, Bd. II.
302. Geschet des Quran، تئودور نولدکه تاریخ قرآن،
303. Goldziher, I[gnaz]. Deutsche Literaturzeitung, 1906.
304. Goldziher, I[gnaz]. Muhammedanische Studien.
305. Grimme, H[Ubert]. Muhammed, I. Teil, Das Leben, Münster, 1892.
306. Harold Kincaid, Positivism in social sciences, in: Routledge Encyclopedia of philosophy, General editor Edward Craig, Landon and New York.
307. Ibn Wādih (Ahmad b. abī Ja‘qūb aLAbbāsi), Historiae, ed. M. Th. Houtsma, 2 Bde., Leiden, 1883.
308. Introduction to the Quran درآمدی بر قرآن، ریچارد بل
309. Introduction TO THE Quran, RICHARD BELL, LONDON, 1953.
310. J. Jensen, Revelation, The Catholic Encyclopaedia, New York:

Robert Appleton co,

311. J. macdonald, islmic eschatology, vl. Paradise, in islamic studies 5 (1966).

312. Jacob, G[eorge]. Studien in arabischen Dichtern, III, [Heft III, Das Leben der vorislamischen Beduinen, Berlin, 1895. Nachdruck, Hildesheim, 1967].

313. James Alfred Martin, Religious experiences, in: The encyclopedia of religion, Editor in chief: Mircea Eliade, Macmillan Publishing Co. New York.

314. John burton. The collection of the quran. Encyclopaedia of the quran.

315. Journal Asiatique, Dec. 1843. > Kazem _ Beg.

316. Lammens, H[enry]. Fātima et les filles des Mahomet, notes critiques pour l'étude de la Sīra, Rom, 1912.

317. M. Jarrar, The martyrdom of passionate lovers. Holy war as a sacred wedding, in A. Neuwirth et al. (eds).

318. Margot Badran, Feminism and the Quran Encyclopadia of the Quran V: 2, P. 199.

319. Materials for the history of the text of the Quran مطالبی در زمینه تاریخ متن قرآن، آرتور جفری

320. Mcauliffe (ed), The combridge Campanion to the Quran (Cambridge: Cambridge University Press, 2006).

321. Mémoires présentés par divers savants á l'Académie royale des inscriptions et belles – letters de l'Anstitut de France.(م)]

322. Mohammad and Quran محمد و قرآن رودی پارت
323. Mohammad and the Rise of Islam محمد و طلوع اسلام، مارگیلیوٹ
۳۲۴. Mohammad at Mecca محمد در مکه، وات
325. Mohammad at Medina محمد در مدینه، وات
326. Motzki, Harald, Marriage and Divorce, Encyclopaedia of the Quran P. 276.
327. Muir, [Sir] W[illiam]. The Life of Mahomet, 4 Bde., London, 1857 - 61; 2. Aufl., London, 1876; 3. Aufl., 1894. Auszug in 1 Band von T.H. Wier, Edinburgh, 1912.
328. Myths, historical archetypes and symbolic figures in Arabic literature. Towards a new hermeneutic approach, Beirut 1998, 87-121. jeffry, for vocab, in al- Abhath 41 (1993), 27-121. D. kunstiinger, Die namen and und freuden des kuranischen Paradieses, in Bsoas 6 (1930-32)
329. Nasr Hamid Abu zayd, Mafhum al – nass. Dirasa fi ulum al – Quran, Bcirut 1990. مفهوم النص: دراسة في علوم القرآن از نصر حامد ابوزید، بیروت: 1990.
330. Nöldeke, Th[eodor]. Neue Beiträge zur semitischen Sprachwissenschaft, 1910.
331. Noldeke, The Koran, the origins of the Koran, edited by ibn Warraq, 1998.
332. Notices et Extraits > de Sacy, S.

333. Oxford Advanced Learner's Dictionary – 1999.
334. Quranic Studies بررسی‌ها و مطالعات قرآنی، جان ونزبرو
335. Review of Quranic studies مروری بر مطالعات قرآنی، ویلیام گراهام
336. Review of the collection of the Quran مروری بر جمع قرآن، جان ونزبرو
337. Roded, Ruth, Women and the Quran, Encyclopaedia of the Quran, P. 523.
338. Rosental Reflection on love in paradise, in J.H. maks and R.M. Good ceds), lave and death in the ancient Neare Est.
339. Ruete, Emily. Memoire einer arabischen Prinzessin, 4. A., Berlin, 1886.
340. Shari Lowin, Revision And Alteration, Encyclopaedia Of Quran.
341. Sprenger, A[loys]. Das Leben und Lehre des Mohammad, Berlin, 1869.
342. Sprenger, A[loys]. Life of Mohammad, Allahabad, 1851.
343. Strack, H. L. Einleitung in den Talmud, 4. Aufl. 1908.
344. Studies in Arabic Literary papyra: Quranic Commentary and Tradition Abbot, Nabbia تفسیر قرآن و حدیث، ابوت نبیثا
345. T. Andrae, Mohammad, sein Leben Und sien Glaube, stockholm 1917.
346. the Comedy of DANTE-HEI. Penguin.
347. The Covenant in the Quran, by Abd al-karim Biazar. Tehran. Daftar Nashre Farhang Islami. 1360.

348. the Encyclopediq Amricana¹ –Newyork. Checago. Washington – 1963.
349. The Encyclopedia of Islam دایرةالمعارف اسلام
350. The Encyclopedia of Religion and Ethics دایرةالمعارف دین و اخلاق
351. The life of Mahomet, Dermenghem زندگی [حضرت] محمد – درمگنام
352. The origins of the Quran, Noldeke مصادد قرآن – تئودور نولدکه
353. The Quran, Rodwell قرآن، رودول
354. The Quran'its composition and Teaching قرآن، تألیف و تعلیم آن، ویلیام مویر
355. Toshihiko Izutsu, God and Man in the Qur'an: Semantics of the Qur'anic Weltanschanung (Tokyo: Keio University, 1964).
356. Vollers, [Karl.] Volkssprache und Schriftsprache im alten Arabien, Strasburg, 1906.
357. Webster's Encyclopedic un abridged Dictionary of the English Languqe by Donald Bener.
358. Weil, G[ustav]. Geschichte der Chalifen, 3 Bd., Mannheim, 1846 – 1851.
359. Wellhausen, Julius. Muhammed in Medina, Berlin, 1882.
360. Wellhausen, Julius. Prolegomena zur öltesten Geschichte des Islam, 1899.

361. Wellhausen, Julius. Reste arabischen Heidentum, 1. Aufl. 1887;
2. Aufl. 1897.

362. Wellhausen, Julius. Skizzen und Vorarbeiten, Heft IV, Berlin,
1889.

363. William P. Alston, "Religious experience" in: Routledge
Encyclopedia of Philosophy, Edited by: Edward Craig, Routledge,
Landon and New York, 1998.